

Obsahové zaměření jednotlivých modulů certifikovaného kurzu Interdisciplinární terapie v neurorehabilitaci

Modul A:

Rozsah modulu 50 hodin.

V modulu A se účastníci seznámí se základy funkční neuroanatomie, vývojové neurologie a neurofyziologie s cílem porozumění patofyziologických souvislostí. Účastníci získají základní znalosti elektrofyziologické a neuroradiologické diagnostiky, která je nedílnou podmínkou pro výběr terapeutických prostředků v neurorehabilitaci u poškození mozku a míchy. Znalosti průběhů neuroplasticity tvoří základy všech neurorehabilitačních postupů, účastníci se seznámí s průběhem regenerace a reorganizace centrálního a periferního nervového systému, výukou hlavních principů neurorehabilitace včetně základů a forem týmové spolupráce. Týmová práce jako centrální element průběhu neurorehabilitace je důležitou složkou prvního modulu, stejně jako hodnocení (assessment). Pro umožnění kontinuálního přechodu od teoretických základů k praxi, se účastníci seznámí s možnostmi neurorehabilitace během intenzivní péče, a to zejména prostřednictvím kazuistik pacientů se ztrátou nebo omezeným vědomím a pacientů s critical illness myopathy/ neuropathy syndrom (CIP, CIM).

Modul B:

Rozsah modulu 50 hodin.

Účastníci se během druhého modulu seznámí s širokým spektrem senzomotorických deficitů pro mozkové a míšní lézi, jako jsou poruchy chůze a posturální kontroly, poruchy jemné motoriky včetně diagnostiky a terapie spasticity a bolesti. Dalším výukovým okruhem jsou poruchy komunikace (různé formy afázie a dysartrie), orofaciální dysfunkce a dysfagie. K možnosti zohlednění kognitivních deficitů v neurorehabilitaci budou účastníci seznámeni s neuropsychologickou diagnostikou, terapií a s hlavními neuropsychologickými syndromy jako jsou: poruchy pozornosti, paměti, koncentrace, apraxie neglect syndromu, hemianopsie, poruchy prostorového vnímání, psaní aj.

Neurobehaviorální a neuropsychiatrické deficity jsou důležitou oblastí zejména v rehabilitaci neurodegenerativních onemocnění, účastníci se seznámí s nejčastějšími syndromy.

Terapeutické postupy ve smyslu podpoření jak neuroplastických změn, tak efektivity rehabilitačních strategií, jsou další důležitou složkou tohoto modulu. Účastníci se seznámí s možností ovlivnění mozkových funkcí pomocí neinvazivní neuromodulace (tDCS, rTMS) a s možnostmi medikamentózní léčby.

Modul C:

Rozsah modulu 50 hodin.

Ve třetím modulu se účastníci seznámí se specifiky neurointenzivní péče a terapeutickými postupy u hlavních diagnóz v neurorehabilitaci jako je: cévní mozková příhoda, roztroušená skleróza, Parkinsonova nemoc, poranění mozku, nádorová onemocnění CNS, polyneuropatie, spinální léze a DMO. Dalším výukovým obsahem jsou vybrané kapitoly neurorehabilitace: roboticky asistovaná rehabilitace, telerehabilitace, psychomotorická terapie, virtuální realita a různé formy technických pomůcek. Důležitou součástí modulu jsou také manažerské dovednosti a strategický management pro efektivní koordinaci, komunikaci se členy zdravotnických oborů, etické a ekonomické aspekty a kvalita poskytované péče.

Modul D: Rozsah modulu 80 hodin.

Praxe je zaměřena na osvojení si praktických dovedností v diagnosticko-terapeutických postupech, se kterými se účastník seznámil v průběhu teoretické výuky. Praktická část je realizována u poskytovatele neurorehabilitační péče v Rehabilitačním ústavu Kladruby a Rehabilitačním ústavu Hrabyně.

Profil absolventa:

Předmětem certifikovaného kurzu je získání zvláštní odborné způsobilosti v neurorehabilitaci.

Absolvováním certifikovaného kurzu si absolvent/ka osvojí potřebné teoretické vědomosti, praktické dovednosti, návyky týmové spolupráce a schopnosti samostatného rozhodování. Absolvent/ka bude připravena koordinovat, zajišťovat a provádět zdravotní péči v oboru neurologická rehabilitace.

Fyzioterapeut:

Činnosti, ke kterým fyzioterapeut získá zvláštní odbornou způsobilost:

- vyhodnotit funkční stav pacienta s neurologickým a neurochirurgickým onemocněním, včetně vitálních funkcí a používat přístroje pro měření fitálních funkcí jako je tlakoměr, oxymetr
- provádět vstupní, průběžné a výstupní vyšetření pomocí neurorehabilitačního assessmentu,
- provést goal setting a na jeho základě sestavit návrh terapeutického programu v interdisciplinárním týmu,
- vést neurorehabilitační týmovou konferenci a interdisciplinární terapeutickou vizitu,
- vést a koordinovat komplexní neurorehabilitační péči,
- navrhnout krátkodobý a dlouhodobý neurorehabilitační léčebný plán,
- posoudit na základě vlastních znalostí evidenci terapeutických postupů v neurorehabilitaci,
- seznámit pacienty s možností využití inovativních technických (robotika, virtuální realita, telerehabilitace) prostředků v neurorehabilitaci a používání těchto technik,
- edukovat a motivovat pacienta k autotreninku, jako významné součásti neurorehabilitačního procesu,
- vyhodnotit základní a klinické obrazy, závažnost obtíží, které mohou ovlivnit neurorehabilitační terapii,
- používat standardizované škály Index Barthelové, Functional independence measure, Bergova škála rovnováhy (Berg balance scale), Time to stand up and go test, Desetimetrový test chůze, Nine hole peg test, SF 36 a SF 12, Beckova sebesozodvací škála depresivity pro dospělé (BDI), GAS 7 rychlý test k posouzení míry úzkosti, DASS 21- validizovaný test deprese, úzkosti a strachu, GUSS – test zaměřený na polykání, MoCA test – test kognitivních funkcí, Vizuální analogová škála bolesti,
- používat principy správného handlingu u celkově nebo částečně imobilního pacienta – vychází z Bobath konceptu (Bobath koncept – vyšetření a léčba dospělých s neurologickým onemocněním),
- používat způsoby aktivizace pacienta – vedené transféry horizontální a vertikální – vychází z Bobath konceptu,

- nastavit optimální postury a zajištění pozic pacienta – východisko pro terapeutem vedenou specifickou aktivizační terapii – vychází z Bobath konceptu,
- navrhnout způsob tréninku chůze a optimální zátěž pro zlepšení kondičních parametrů pacienta na základě kineziologického rozboru a diagnostiky senzomotorického potenciálu,
- provádět vědecko – výzkumnou činnost zaměřenou na odhalení příčin nedostatků v rehabilitační péči, vyhodnocovat účinnost používaných specializovaných postupů, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru neurorehabilitace,
- vést dokumentaci v neurorehabilitaci,
- hodnotit kvalitu poskytované péče, identifikovat činnosti fyzioterapeutické péče vyžadující změnu v postupu,
- zajišťovat terapii prostřednictvím informačních a komunikačních technologií,
- vytvářet standardy a postupy komplexní neurorehabilitační péče,
- hodnotit výsledný efekt neurorehabilitační péče.

Ergoterapeut:

Činnosti, ke kterým ergoterapeut získá zvláštní odbornou způsobilost

Ergoterapeut:

- v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti v rámci, diagnostiky senzomotorických a kognitivních poruch, využít neurorehabilitační posouzení, trénovat toleranci zátěže a vytrvalosti, provádět hodnocení a nácvik běžných denních činností, a ve spolupráci s ostatními odborníky doporučovat vhodné pracovní a studijní začlenění zdravotně postižených,
- vyhodnotit základní a klinické obrazy, vitální funkce, závažnost obtíží, funkční stav pacienta s neurologickým nebo neurochirurgickým onemocněním, které mohou ovlivnit terapii v závislosti na provedeném ergoterapeutickém vyšetření zaměřené na analýzu funkčních schopností, analýzu aktivit pacienta, hodnocení senzomotoriky, mobility a lokomoce, orientační vyšetření kognitivních funkcí ve vztahu k analýze běžných denních činností (ADL),
- identifikovat cíle a navrhnout koncept léčby u pacientů s neurologickým a neurochirurgickým onemocněním,
- navrhnout krátkodobý a dlouhodobý léčebný plán u pacientů s neurologickým a neurochirurgickým onemocněním,
- vést a koordinovat komplexní interdisciplinární neurorehabilitační péči,
- provést opatření k omezení/ zamezení sensorické deprivace využitím konceptu enriched environment a multisenzorické stimulace,
- systematická spolupráce s klinickým logopedem u pacientů s poruchou polykání
- vytvoření systematického konceptu terapie u pacientů s poruchou grafomotorii a fatických funkcí
- používat nejnovější moderní postupy, metodiky a koncepty ergoterapie v neurorehabilitaci,
- vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod, instruovat terapeuty a zdravotnické pracovníky v náročných a specializovaných postupech,
- provádět vědecko – výzkumnou činnost zaměřenou na odhalení příčin nedostatků v rehabilitační péči, vyhodnocovat účinnost používaných specializovaných postupů, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
- vést dokumentaci v neurorehabilitaci,

- hodnotit kvalitu poskytované péče, identifikovat činnosti ergoterapeutické péče vyžadující změnu v postupu,
- zajišťovat terapii prostřednictvím informačních a komunikačních technologií,
- vytvářet standardy a postupy komplexní neurorehabilitační péče,
- edukovat pacienty a rodinné příslušníky, či blízké osoby, v úpravách domácího prostředí, v oblasti kompenzačních pomůcek,
- hodnotit výsledný efekt neurorehabilitační péče.

Všeobecná sestra:

Činnosti, ke kterým všeobecná sestra získá zvláštní odbornou způsobilost

- vyhodnocovat potřeby, úroveň soběstačnosti, funkční stav včetně vitálních funkcí u pacientů s neurologickým a neurochirurgickým onemocněním, projevů jejich onemocnění, rizikových faktorů, pozorovat, hodnotit a zaznamenávat fyzický a psychický stav pacienta v neurorehabilitaci,
- vyhodnotit základní a klinické obrazy, závažnost obtíží, které mohou ovlivnit rehabilitační terapii u pacientů v neurorehabilitaci,
- orientačně hodnotit a provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem a logopedem ve zdravotnictví rehabilitační ošetřování, zejména polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik mobility a přemísťování, nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a cvičení týkající se rehabilitace poruch komunikace a poruch polykání a vyprazdňování a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu poruch funkce těla, včetně prevence dalších poruch z imobility v neurorehabilitaci,
- ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, psychologem, logopedem: podílet se na diagnostice diagnostikovat motorických a neuropsychologických poruch, využít neurorehabilitační posouzení,
- identifikovat cíle a navrhnout koncept léčby, krátkodobý a dlouhodobý léčebný plán, vést a koordinovat komplexní neurorehabilitační péči
- vyhodnocovat stav pacientů v neurorehabilitační péči z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod, instruovat zdravotnické pracovníky v náročných a specializovaných postupech,
- vést dokumentaci v neurorehabilitaci,
- hodnotit kvalitu poskytované péče, identifikovat činnosti péče vyžadující změnu v postupu v péči o pacienty v neurorehabilitaci,
- zajišťovat terapii prostřednictvím informačních a komunikačních technologií,
- vytvářet standardy a postupy komplexní neurorehabilitační péče,
- edukovat pacienty a rodinné příslušníky, či blízké osoby, volit vhodný, psychologický přístup, doporučovat kompenzační pomůcky, připravovat pro ně informační materiály,
- hodnotit výsledný efekt neurorehabilitační péče,
- používat nejnovější moderní postupy, metodiky a koncepty v neurorehabilitační péči,
- provádět vědecko – výzkumnou činnost zaměřenou na odhalení příčin nedostatků v neurorehabilitační péči, vyhodnocovat účinnost používaných specializovaných postupů, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru.